

1

Inleiding

“All men make mistakes, but only wise men learn from their mistakes.”

(Winston Churchill)

“It’s always helpful to learn from your mistakes because then your mistakes seem worthwhile.”

(Garry Marshall)

“You don’t understand anything until you learned it more than one way.”

(Marvin Minsky)

“I hear and I forget. I see and I remember. I do and I understand.”

(Confucius)

“I hear and I forget. I see and I remember. I do and I understand. I simulate and I learn.”

(Hogeschool VIVES Campus Kortrijk)

“Experience is, for me, the highest authority. The touchstone of validity is my own experience. No other person’s ideas, and none of my own ideas, are as authoritative as my experience. Neither the Bible nor the prophets, neither Freud nor research, neither the revelations of God nor man, can take precedence over my own direct experience.”

(Carl Rogers)

Ook de professionele bacheloropleidingen Verpleegkunde en Vroedkunde ontsnappen niet aan de veranderende behoeften van de student, die niet meer opgroeit in een leeromgeving waar stilzitten en luisteren de enige vorm van onderwijs is. Het is voor iedereen duidelijk dat er ook buiten de schoolomgeving competenties worden verworven die later bruikbaar zijn binnen een professionele omgeving. Nog nooit werd het onderwijs geconfronteerd met studenten die zo'n vrije toegang hebben tot informatie en gebruik kunnen maken van een allesomvattende informatietechnologie. Het onderwijs is niet meer de enige en prominente leverancier van kennis.

De uitdagingen in het onderwijs zijn groot. Hoe kunnen we in de opleidingen Verpleegkunde en Vroedkunde studenten blijven enthousiasmeren? Op welke manier kunnen we voldoen aan de gewijzigde verwachtingen van studenten? Hoe kunnen we studenten competentiegericht opleiden?

Het is voor de opleidingen Verpleegkunde en Vroedkunde een hele uitdaging om mee te surfen op de veranderingsgolven in de zorg. Bovendien is het de taak van een onderwijsinstelling om innoverend te zijn en vernieuwingen in de werkveld mee te inspireren en te begeleiden. De expertisecentra in het hoger onderwijs hebben op dit vlak een belangrijke maatschappelijke taak. Zij zijn in staat om aan de hand van praktijkgerichte onderzoeksprojecten vernieuwingen te introduceren en samen met het werkveld die vernieuwingen ook in de praktijk te brengen. Met High Fidelity Simulation (HFS) krijgen onderwijsinstellingen de kans om gelijke tred te houden met de evoluties in de zorg en een toongevende rol te spelen in de verder uitbouw van de kwaliteit van de zorg in het werkveld. De scenario's van HFS zijn evidence-based opgebouwd en sluiten nauw aan bij de recente ontwikkelingen in de zorg.

HFS biedt opleidingen bovendien de mogelijkheid om elke student dezelfde leerervaringen aan te bieden. Hierdoor heeft de student de garantie dat hij voldoende oefenen leeransen krijgt. Het dalend aantal stageplaatsen, het gestegen studentenaantal en de verminderde frequentie van de begeleidingsmomenten vanuit de onderwijsinstellingen hebben immers tot gevolg dat er niet altijd voldoende oefen- en leeransen op de stageplaatsen zijn.

Als het werkveld goed getrainde en competente zorgprofessionals wenst, is een veilige oefen- en leeromgeving waarin deze competenties ontwikkeld kunnen worden een absolute voorwaarde.

De didactische ontwikkelingen in het onderwijs hebben tot gevolg dat het leren verschuift van een passief, receptief en inhoudgestuurd gebeuren naar een actief, dynamisch en (zelf)reflectief proces. In de onderwijsvisie van de hogeschool VIVES staat deze verschuiving van docentgestuurd onderwijs naar studentgestuurd en competentiegericht onderwijs centraal. Zo krijgt de student leerkansen om kennis, vaardigheden en attitudes op een geïntegreerde manier te verwerven. Hij heeft niet alleen de kans zich te ontwikkelen als inhoudelijk expert, maar ook blijvend te werken aan zijn professionele identiteit. Professionalisering en levenslang leren worden zo een basisattitude.

We gebruiken in dit boek eenvoudigheidshalve meestal de term 'patiënt'. Afhankelijk van de context kan op die plaatsen ook 'zorgvrager', 'cliënt' of 'bewoner' gelezen worden. Wij verwijzen hierbij uitdrukkelijk naar de persoon in de bredere context van zijn omgeving.